

دانپشتنی ریکخراوی په‌نابه‌رانی کوردی عیراکی له نروچ له گه‌ل وه‌زاره‌تی شاره‌وانیه‌کاندا

په‌نابه‌رانی ئازیز، دیاره هه‌موان لی‌ره‌و له‌وی هه‌واله‌کانی ئەم دوایی‌یانه‌ی کیشه‌کانتان بیستوووه به‌ دوایه‌وه‌ن. به‌شیک له هه‌واله‌کان خۆش و به‌شیکی تریشیان نیگه‌ران ئامیز بووه. بۆ خۆشتان ده‌زانن خۆش راگرتنی ئەم هه‌والانه له گره‌وی ئەوه‌دایه که ئیمه چهند له مه‌یداندا راوه‌ستاو ده‌بین و بۆ یه‌ک ساتیش ئاماده نابین چاوله‌م مافه ئینسانیا‌نه‌ی خۆمان بنوقینین و به‌رامبه‌ر هه‌موو لایه‌نه په‌یوه‌ندیاره‌کانی ئەم کیشه‌یه ده‌وه‌ستینه‌وه. هه‌ر له ده‌سه‌لاتدارانی کوردستانه‌وه تا ده‌وله‌تی نهرۆچ و ده‌بیت پی‌یان به‌سه‌لینین که تا ئەو کاته‌ی کوردستان له سه‌رگه‌ردانی دا‌بیت، مانایه‌ک له ئاسایش و ئازادی بۆ خه‌لکه‌که‌ی نه‌بیت و چاره‌نووسی سیاسی ئاوها نادیار بیت. ئیمه‌ی کورده‌کان مافی په‌نابه‌ریمان ده‌بیت پی‌ بدریت، به‌ بی هیچ جو‌ره پۆلین کردن و جیا کردنه‌وه‌یه‌ک له لایه‌ن ده‌وله‌تانی ئەوروپی و نه‌روچیه‌شه‌وه.

هه‌ر له‌ژیر رۆشنایی ئەمه‌دا و له‌ درێژه‌ی کارو هه‌لسوپانیک که ریکخراوی خۆتان" ریکخراوی په‌نابه‌رانی کوردی عیراکی له نهرۆچ" هه‌ر له سه‌ره‌تای ده‌ست پی‌ کردنی ئەم کیشه‌یه‌وه لی‌براوانه له مه‌یداندا بووه زینوینی که‌رو رابه‌ری هه‌موو نا‌ره‌زایه‌تی‌یه‌کانی ئیوه بووه‌له‌ ده‌ری هه‌موو به‌ریاره‌کانی ده‌وله‌تی نهرۆچ، رۆژی ۲۱/۳/۲۰۰۲ وه‌فدیکی ریکخراو که پیکه‌تابوو له‌ کامل احمد سکرتیری ریکخراو و شیروان ابراهیم ئەندامی ده‌سته‌ی به‌رپوه‌به‌ری ریکخراو دانپشتنیا‌ن له‌ گه‌ل وه‌زاره‌تی شاره‌وانی‌یه‌کاندا ساز دا که ئەم به‌رپزانه ئاماده‌ی بوون له جیاتی وه‌زیر، (کرستین ئۆرمین سکرتیری ده‌وله‌ت له وه‌زاره‌ت، گونار ستارسیش له به‌شی زانیاری، تۆر ئارنه ئۆس جیگری سکرتیری ده‌وله‌ت و راوژکاری یه‌که‌م لینه ئۆپیۆرسمۆن).

له سه‌ره‌تادا کامل احمد کورته‌یه‌کی له سه‌ر چالاک‌یه‌کانی ریکخراو له دوو سالی رابردوودا پیشکه‌ش به به‌رپزیا‌ن کرد و ئیشاره‌ی یه به‌ کۆبوونه‌وه‌کانی پی‌شتری ریکخراودا له‌ گه‌ل په‌رله‌مان و ده‌وله‌ت و UDI و ئەه‌زابه نه‌روچی‌یه‌کاندا. وه‌ باسی له‌ پرۆژه‌کانی ریکخراو کرد به‌ تایبه‌تی سه‌باره‌ت به ئینتیگراسیۆنی (لیکه‌ه‌لی‌کرانی) په‌نابه‌ران له‌ وولاتی نهرۆچ دا و په‌خنه‌ی توندی له‌ سیاسه‌تی ئینتیگراسیۆنی نه‌روچی گرت و باسی له‌وه کرد که په‌نابه‌ر چۆن ده‌توانیت ئینتیگری‌ره بیت ئە‌گه‌ر له‌ چاوه‌روانیدا بیت و مافه‌کانی رۆشن نه‌بیت.

له به‌شی دووه‌می قسه‌وباسه‌کانیدا هاته سه‌ر باسکردنی وه‌زعیه‌تی سه‌رگه‌ردان و نائامنی کوردستان و کیشه‌ی کۆچی په‌نابه‌ران به‌ره‌و ئەوروپا و سیاسه‌تی نادروستی ده‌ولتی نهرۆچ به‌رامبه‌ر به په‌نابه‌ران به‌ گشتی و په‌نابه‌رانی کوردی عیراکی به‌ تایبه‌تی په‌خنه‌ی له هه‌وله‌کانی ده‌وله‌تی نهرۆچ گرت سه‌باره‌ت به‌هه‌ولدانی بۆگیزانه‌وه‌ی په‌نابه‌ران بۆ کوردستان. به‌توندی پی‌ی له سه‌ر ئەوه‌ داگرت که هیچ په‌نابه‌ریک ئاماده‌نیه به‌ ره‌زای خۆی بپرواته‌وه‌و ده‌بیت نه‌روچیه‌ش ده‌ست له‌م سیاسه‌ته‌ی هه‌لبگری‌ت و ده‌سته‌جی مافی په‌نابه‌ری ببات به‌م په‌نابه‌رانه، چونگه هه‌موو پی‌یان وایه که چهنده نهرۆچ سه‌ختگری‌بیت له به‌رامبه‌ریاندا هیشتاش سه‌د به‌راره‌ر له کوردستان باشتره. بۆ هه‌موویان رۆشنه که ئینسان ناتوانیت له‌ کۆمه‌لگایه‌کدا ژیا‌ن به‌سه‌ره‌ری‌ت که هیچ ئاینده‌یه‌کی سیاسی رۆشنی نیه‌و که‌س بۆی دیارنیه که‌ی له‌لایه‌ن رژی‌می به‌عه‌سه‌وه ده‌که‌و‌یت به‌ر هی‌رش و داگیرده‌کریته‌وه، یا‌ن سوپا درنده‌کانی

دوله تانی ناوچه که هیرشی بۆده کهن و خه لکی بی گوناح و مه دهنی دهنه قوربانی. باسی له وه کرد که کی ده توانیت گرینتی نه وه بدات که پارتی و یه کیتی شه ری کۆنه په رستانه یان ده ستپینا که نه وه له کاتیکدا ئیتیفایه یه که ئیوه کوردستانی پی به ئامن له قه له م دهن ته نها مه ره که بی سه رکاغه زه و شانسی جیبه جیبوونیشی نیه. نه مه جگه له ده ستگیرویی نه م دوو حیزبه بۆ ده سه و تاقمه ئیسلامی یه ئینسان کورژو تیروریسته کان و گوماوی خوین خولقاندیان. سه باره ت به چاره سه ری کیشه ی کۆچیش وه لآمی ریکخراو نه وه بوو که چاره سه ری نه م کیشه یه به نده به چاره سه رکردنی کیشه سیاسییه کانی کوردستانه وه که نه ویش به سازدانی ده نگدانیکی گشتی ده بییت له لایه ن خه لکی کوردستانه وه بۆ پیکه یانی ده وله تی سه ره خوئی خوین و پرگار بوونیان له چنگی رژیمی به عس و ۱۰ سالی رابردوی سه رگه رانی کوردستان.

له وه لآمدا سکریتیروی ده وله ت باسی له وه کرد که نه وان تا ئیستا توانیویانه بریار له سه ر نه وه بدن که به که یسه کانی نه و ۲۰۰۰ کورده دا به شخصی بچنه وه و له م حاله شدا هه ندیکیان مافی په نابهری سیاسی و هه ندیکی تریان ئینسانی وه رده گرن و نه وان رۆژانه متابعه ی نه وزاعی سیاسی کوردستان نه کهن و خه ریکی هه لسه نگاندنی وه زعه کهن وه باسی له وه کرد که په نابهران ده رۆنه وه و نه وان ده لیلیان هه یه له سه ر نه مه بۆیه پی یان وایه که ئامنه بۆیان برۆن له کوردستاندا بژین.

له وه لآمی نه م به شه ی قسه کانینادا، شیروان ابراهیم باسی له وه کرد که وا نیه و تا ئیستا که یسه کان به شخصی سه یر نه کراوه و هه ر ته نها هه مان کلیشه یه بۆ هه مو وه لآمه کان، له سه ر رۆشته وه ی په نابهرانیش له گه ل نه وه ی که ئیشاره ی به وه کرد که نه و ناتوانیت بلیت نه و رقه مه ی ده وله ت ده یلیت راسته به لآم نه گه ر که سانیکیش رۆیشتبینه وه نه وه مه رج نیه له م ۲۰۰۰ که سه بووبن چونکه نه مانه خوین هه ر له بنه رته دا نزیک به نیوه یان جه وازیان وه رنه گرتوه ئیتر چۆن نه م ژماره یه ی ده وله ت ده یلیت راسته. وه له هه مان کاتدا باسی له وه کرد که ئیوه ده بییت پیش مه رجی ئامن بوونی کوردستان لابه رن چونکه نه مه بنه رته ی هه موو بریاره کانه وه سه یر کردنی که یسیک به شخصی ناتوانی عادلانه بییت نه گه ر نه مه تان له پیش چاوی خوین دانا نه وان ناتوانن عادلانه بن. وه ره خنه له سیاسی ده وله ت سه باره ت به خستنه وه که مپی په نابهرانی دیکه ی غه یره کورد کرا که به نیازن له مانگی داها توودا جیبه جی بکه ن. نوینه رانی ریکخراو زۆر به توندی دژی نه م بریاره وه ستانه وه و به پیشیل کردنی بچووکتربن مافی ئینسانیان له قه له م دا که حه قی ئیختیاری ژمه نان خواردنه کانیسی نه بییت له وولاتیکی وه ک نه روجدا به س ته نها به خاتری نه وه ی ئیجباریان بکه نه وه برۆنه وه بۆ وولاته کانی خوین.

له کۆتاییدا سکریتیروی ده وله ت سوپاسی دانیشته که ی کردو به ئیجابی هه لسه نگاند.

ریکخراوی په نابهرانی کوردی عیراقی له نه روج